

Մարիամ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ
Երևանի պետական համալսարան

**«ԿՈՐՈՒՍՅԱԼ ՍԵՐՆԴԻ» ՈՒ ՆՈՐ ՍԵՐՆԴԻ ԲԱԽՈՒՄԸ.
ՆՈՐ ՀԵՐՈՍԻ ՊՐՈԲԼԵՄԸ ՕԼԴԻՆԳՏՈՆԻ «ՄԵՐԺՎԱԾ
ՀՅՈՒՐԸ» ԵՎ «ԻՐԱԿԱՆ ԴՐԱԽՏ» ՎԵՊԵՐՈՒՄ**

Սույն հոդվածը քննության է առնում Օլդինգտոնի հերոսի՝ Դեյվիդ Նորիսի և հասարակության հարաբերման մոդելը, հերոսի պրոբլեմն ու կյանքի շարունակման հնարավոր ելքի փնտրությունը պատերազմյան շրջանում, ապա՝ երկու աշխարհամարտերի միջակայքում հայտնված սերնդի գործելակերպը, մտածողության առանձնահատկությունները, պատերազմի հարուցած խնդիրների հաղթահարման, հասարակությունն ու կյանքը վերափոխելու, նոր պատերազմից խուսափելու հերոսի ծրագիրը:

Բանալի բառեր. պատերազմ, «կորուսյալ սերունդ», Երկրորդ աշխարհամարտի տագնապ, անհատի չհասկացվածության պրոբլեմ, երկրորդ աշխարհամարտի աշխարհ, նոր սերունդ, կյանքի վերափոխման բանաձև

«Կորուսյալ սերնդի» ողբերգության հաղթահարմանը ուղղված Ռիչարդ Օլդինգտոնի փորձերը, վեպից վեպ անցնելով, առավել լայն ընդգրկուն են դառնում: Պատումը վարողը, նոր հերոսների կյանքի ու ճակատագրի ներկայացմամբ, ջանում է «կորուսյալությունից» փրկել սերնդի, որի գոյությունը Առաջին աշխարհամարտից հետո սուկ ֆիզիկական էր, անշունչ: Դեյվիդ Նորիսն («Մերժված հյուրը» վեպի հերոսը – Մ.Ս.) ու Քրիս Հեյլինը («Իրական դրախտ» վեպի հերոսը - Մ.Ս.) «կորուսյալ սերնդի» սերունդն են:

«Մերժված հյուրը» «կորուսյալ սերնդի» թեմայով Օլդինգտոնի վերջին վեպն է, որն ուսումնասիրության իմաստով ավելի մոտենում է «Կանայք պետք է աշխատեն վեպին»: Գրականագիտությունն առանձնակի ուշադրության չի արժանացրել վեպը, որն ընկալվել է իբրև նույն թեման արձարձող վեպերի շարունակություն՝ ասելիքի իմաստով որևէ նորություն չներկայացնող:

Երկրորդ աշխարհամարտի նախօրեի իրադարձությունների պատկերն է ամբողջացնում վեպը: Ինչպես Օլդինգտոնի մյուս վեպերում, «Մերժված հյուրը» վեպի իրադարձությունների զարգացման ընթացքն էլ ընդհանուր առմամբ նույնն է՝ հերոսի մանկությունից սկիզբ առնող չհասկացվածության պրոբլեմը, որն օտարում է նրան հասարակությունից ու դարձնում մերժված հյուր, այս դեպքում պատահական չէ վեպի վերնագիրը: Եթե Ուինթերբորնը ծնողների ու հասարակության հետ պրոբլեմներ ուներ մտածողության տարբերության իմաստով, Քլարենդոնը՝ էության տարբերության, Քրիսը՝ մտածողության, Ջորջինան՝ կեր-

պի, Էթթան՝ ձգտումների ու հնարավորությունների անհնարինության, ապա Դեյվիդը՝ «Մերժված հյուրի» հերոսը, նախևառաջ դատապարտված էր ապօրինի ծնունդ որակվելու (պատերազմում զոհված հայրն այդպես էլ չէր հասցրել ամուսնանալ հերոսի մոր հետ):

Վիպական հյուսվածքում հերոսը դառնում է մարդկային արհամարհանքի ու նսեմացման կրողը՝ ամենևին չվաստակելով անհիմն, իրեն հասցեագրված վերաբերմունքը: Հենց այս վերաբերմունքն է սկիզբ դնում հերոսի հիասթափության շղթայի, մարդու տեսակի որոնման, արդար ընկերության, ինչպես Դեյվիդն է ասում. «Ողջ այս տարիների ընթացքում ես մարդկային ընկերակցություն եմ որոնել» /Aldington, 1939: 262/ (չհաշված Ռիչարդին, որ եզակի, բայց ավարտուն օրինակ էր Նորիսի կյանքում): Նորիսին անվերջ քարկոծող հասարակությունը համոզում է հերոսին մարդկության ու աշխարհի անկատարության մեջ, բայց նա Հեյլինի նման չի փորձում վերափոխել այն և ոչ էլ Քլարենդոնի պես արտաաշխարհի ու ներաշխարհի հաշտեցում ստեղծել կամ փորձել կուզանալ ինչպես Ջորջինան և ո՛չ էլ Էթթա Մորիսոնի պես իր կյանքի ձևաչափը փոխել այդ աշխարհում:

Անարդար ու միևնույն ժամանակ թերի, անկատար աշխարհը Դեյվիդին էլ չի խնայում, մերժում է նրան նույնպես, ինչպես Օլդինգտոնի մյուս վեպերի հերոսներին: Ծննդյան օրվանից ինքը դատապարտված է միայնության, ինքը մասնիկն է «կորուսյալ սերնդի». կորսվել են իր նկրտումները, պատրանքները, ի սկզբանե իրեն ճնշում էին ու վիրավորում, «որովհետև ապօրինածին էր» /Aldington, 1939: 262/: «Ես ընկերացա երկու մարդու հետ միայն այն պատճառով, որ համոզվեմ նրանց կեղծավորության մեջ: Ես համոզված էի, որ կարող եմ ինտելեկտի աշխարհում կամ հասարակության վերին խավերում, որին արմատներով պատկանում էի, գտնել այն, ինչ ուզում եմ, ես հավատում էի գիտությանն ու արվեստին, մարդկանց, որոնք գեղեցիկ ու ազնիվ կյանք են վարում աղքատ, միալար ու ողորմելի աշխարհի սահմաններում» /Aldington, 1939: 262/:

Բարձր հասարակության հետ հարաբերումն է՛լ ավելի է սրում հերոսի միայնության ու մերժվածության զգացումը, Դեյվիդն իր մաքրությամբ մենակ է երեսպաշտ ու շինծու աշխարհի առաջ: Նույնիսկ հարազատ պապն է վանում նրան՝ փորձելով գնել կամ կաշառել. Դեյվիդը նրա համար էլ է ապօրինածին, համենայնդեպս իր հասարակական դիրքի համար լուրջ խոչընդոտ: Ջուլիի համար ընդամենը ֆինանսական ապահովություն է, առանց դրա՝ մերժելի: Ինքն անվերջ տալիս է՝ փոխարենը երբեք չստանալով: Հերոսը չի չարանում, բայց հասկանում է, որ իր որոնումներն ապարդյուն են, մտածելու, զգալու, իմանալու ցանկացած հնարավորություն ու ցանկություն այլևս գրավիչ չեն, գիտելիքն անիմաստ է, գրքերը՝ դատարկ /Aldington, 1939: 263/:

Դարձյալ նույն խնդիրը՝ տեղի ու դերի փնտրտուք, ավելորդության գիտակցում, աշխարհայացքի տարբերություն, միայնության տանջալից զգացումներ:

Իշխան Ալեոտտիի եզրահանգումը՝ իրականության մեջ իդեալի իրագործումը հնարավորության սահմաններից դուրս է, չպետք է սեփական աշխարհայացքով ու իդեալի տիրույթից նայել մարդկանց. «Փորձիր մարդկանց ընդունել այնպիսին, ինչպիսին նրանք կան» /Aldington, 1939: 266/, - ասում է Դեյվիդին: Նորիսն էլ մյուս հերոսների նման ունի իր իդեալը, բայց իրագործման բանաձև չունի, Օլդինգտոնը առաջադրած պրոբլեմի լուծման բանաձևը չի տալիս: Մի տեսակ կիսատված հերոսի ենք տեսնում՝ անտեսած գաղափարները, ձգտումները: Հերոսը կանգնում է Երկրորդ աշխարհամարտի առաջ, չկա այլ տարբերակ, նա փրկության կռվան չունի, ինչպես Քլարենդոնը, Դիանան իր համար Քեթրին չի դառնում, ընդհակառակը՝ լքում է սառնասրտորեն: Նույն սառնասրտությամբ պապը կտակը չի թողնում, հոր ընկերը Իտալիայից Անգլիա է ուղարկում:

Նորիսն ամեն տեսակի հավատից ու հույսից զրկված՝ մարդու վերափոխման, կյանքի գեղեցիկ տեսլականի, պատրաստվում է պատերազմ գնալ. կյանքն այլևս անհիմն է, գունագուրկ, ուրեմն ի՞նչ է սպասվում հերոսին, Ուինթերբորնի՞, թե գուցե Քլարենդոնի՞՝ ճակատագիրը: «Կորուսյալ սերնդին» հատուկ պրոբլեմների հաղթահարման իմաստով Դեյվիդ Նորիսն էլ չի հաջողում ու Օլդինգտոնն ասպարեզ է բերում «Իրական դրախտ» վեպի հերոսին՝ Քրիս Հեյլինին:

Գալիս է կապիտալիստական համակարգի վախճանը, նոր պատերազմի սպառնալիքը: Այս ամենը անգլիական մտավորականությանը ստիպում է մտածել տեղի ունեցող իրադարձությունների ու ապագայում դրանց սպասվելիք հետևանքների մասին: Մտավորականության մի ստվար զանգված (այդ թվում և բարձրիոնքավորները) վերացական մտածողության ոլորտից տեղափոխվում են երկրի սոցիալական ու քաղաքական սուր հարցերի քննարկման ոլորտ:

Ֆորստերը, օբյեկտիվ իրականությանը հակադրելով սուբյեկտիվ ձգտումների աշխարհը, գտնում էր, որ մշակութային արժեքները պետք է համընդհանուր լինեն, և միայն կոմունիզմն է մարդկության առաջ հեռանկարներ բացում /Forster, 1945: 18/:

Վուլֆը կարծում էր, որ գրողն իրավունք չունի քաղաքական պայքարից զերծ լինելու: Զանազան հակասությունների ու կեղծ ուղղությունների մեջ ոչ բոլոր գրողներին է հաջողվում գտնել փրկության ճիշտ ուղին: Օլդոս Հաքսլին, Ֆաշիստական բարբարոսությունից զայրացած, փոխադարձ սերը հակադրում է չարությանն ու բռնությանը: Ուելսը, օրինակ, տրվում է անհուսալի հոռետեսությանը, որից հետո էլ փորձում այդ փրկությունը գտնել գիտական ֆանտաստիկայի տարածքում: Բայց այս գրողները, նրանց թվում ու է՛լ ավելի Օլդինգտոնը, ողջ խորքով

ցնցվում են հումանիզմի բարձր արժեքների խորտակումից, ֆաշիզմի վայրագություններից, զգում ներկա իրականությունն իր աղետալի անհաջողություններով ու իրենց ստեղծագործություններում արտացոլում այդ ամենը:

Անգլիական մտավորականությունը չէր համակերպվում ոգու հեղափոխականացման ընթացքի հետ, նույնիսկ այն գրողները, որոնք հեռու էին քաղաքականությունից, զգալով ճգնաժամը, սպառնացող վտանգը, ստիպված էին առնչվել քաղաքական ու սոցիալական մի շարք հարցերի՝ այս կամ այն կողմին հարելով, երբեմն էլ՝ ամբողջովին կասկածի ենթարկելով համակարգը /Barlow, 2000: 14-15/:

Սյուժետային առանձին շրջադարձերով «Իրական դրախտ»-ը հիշեցնում է «Հերոսի մահը», կարծում է Գ. Իոնկիսը, - կենտրոնում անհեթեթ «քնքուշ մայրիկ ու հայրիկների», «ինտելեկտուալ ավազակների», «կուլակների», ամենից առաջ իրենց ամուսնական ծրագրերի վրա շեղված կանանց կերպարների կողքին հայտնված երիտասարդի պատմությունն է: Սակայն, «Իրական դրախտ»-ը զրկված է «Հերոսի մահի» ողբերգական պաթոսից, դրանում չկա ծիծաղը սպանող մոայլ վիատությունը, այն փոխարինվել է հույսով /Ионкис, 1989: 557/: «Իրական դրախտ»-ը «կորույսյալ սերնդի» ու նրա սերունդների մասին է: Օլդինգտոնը դարձյալ վերադառնում է մտավորականի ճակատագրին՝ ետպատերազմյան աշխարհում, որտեղ վերջինիս վիճակված է թախծել ու հիասթափվել: Ինչպես նախորդ վեպերում, «Իրական դրախտ»-ում էլ Օլդինգտոնը ցույց է տալիս, որ մտավորականը տեղ չունի այդ հասարակությունում: Ո՞վ է Քրիսը ռիփսլիմիների շարքում, որոնք փողով հաստատել են իրենց տեղն ու դիրքը կամ չեփսթոնների, որոնք միտքը գերի են դարձրել կուտակելուն:

«Իրական դրախտ» վեպի հերոսը՝ Քրիս Հեյլինը, Առաջին աշխարհամարտին մասնակցություն չունեցած սերնդի ներկայացուցիչ է: Օլդինգտոնի այս հերոսը գաղափարապես զգալիորեն տարբեր է նախորդ հերոսներից. Քրիսն ինդիվիդուալիստ է, այլ են նրա ձգտումներն ու նպատակները: Այնուամենայնիվ, Քրիսը, ինչպես մյուս վեպերի հերոսները, երիտասարդ է, որը ժամանակի բարոյական ու քաղաքական հարցերի լուծման խնդիրն ունի՝ սեփական ռիսկով ու վախով /Урнов, 1968: 11/: Եթե Թոնին կամ Ջորջը, ինչ-որ իմաստով նաև Ջորջինան ու Էթթան հասարակության մեջ իրենց տեղը չգտնելու, հասարակության առաջադրած ձևաչափը ընդունելու անկարողության դեպքում ընտրում էին մեկուսանալու, անձը այդ հասարակությունից օտարելու ճանապարհը, ապա Քրիսը, ընդհակառակը, փորձում է պայքարել ու իր տեղը հաստատել՝ գիտակցելով, որ իր դերը կարևոր է այդ հասարակության համար. ինքը նույնպես այդ հասարակությունից է: Ի տարբերություն նախորդ հերոսների՝ Հեյլինը չարի անցողիկության, հաղթահարման լավատեսությամբ է օժտված, քաղաքական կյանքի ակտիվ մասնակից-

ներից է, որը հավատում է ներկա համակարգի վախճանակետին հասնելուն:

Քրիսը հերոս է, որն իր դատողություններով հակադրվում է նախորդ սերնդին, մեղադրում նրանց՝ անձնական վշտին, հիշողություններին տրվելու, անցյալի գրկից չպոկվելու ու նոր պատերազմը չկանխելու անգործության համար: Քրիսին հատուկ ցինիկ սրամտությունն, ըստ էության, մարդկանց հանդեպ արհամարհանքի արտահայտություն էր և հերոսն այդ գիտակցում էր. «Իսկ ես ո՞վ եմ, որ աչքի ընկնեմ իմ սրամտությամբ՝ նրանց հասցեին, իրականում ո՞վ... գուցե ես կրկնակի ոչնչություն եմ, մարդագայլ, ընկեցիկ, շշում աճած երեխա, հոգեբանական հրեշ, ժառանգականությանն ու դաստիարակության հարցում անընկալունա՞կ: Հիմարություն: Ես ոչնչության երկվորյակն եմ՝ նրանց խարազանելով ես խարազանում եմ սեփական սերունդս» /Aldington, 1937: 375/: Եվ իսկապես, Հեյլինը շարունակությունն է «կորուսյալ սերնդի» և իր իսկ քննադատությունը ոչ այլ ինչ է, քան սեփական անձի ու սերնդի քննադատություն նախևառաջ:

Օլդինգտոնը հանդիպադրում է «կորուսյալ սերնդին» ու նրա շարունակվող սերնդին՝ միտում ունենալով գաղափարական բախումների արդյունքում ցույց տալ նախորդ ու ներկա սերունդների ընդհանրությունները, տարբերությունները, հոգեմտավոր աշխարհի հնարավոր փոփոխություններն ու զարգացումները, «կորուսյալության» դրոշմի տիրապետող կամ անցողիկ լինելը, «Հերոսի մահը» վեպի էպիլոգում արտահայտած մտահոգությունները քսան տարի հետո, փորձում առաջադրել հաղթահարման նոր ծրագիր:

Վեպի հերոսի՝ Քրիս Հեյլինի խոսքն ուղղվում է անցյալ սերնդի ներկայացուցիչներին՝ մասնավորապես իր ուսուցիչ Չեփսթոնին, այդ թվում նախորդ վեպերի հերոսներին նույնպես. Քրիսի մեղադրանքների սլաքները փաստորեն հասնում են մինչև Ուինթերբորն, Քլարենդոն:

Քրիս Հեյլինին օտար են իր ծնողների ու ուսուցիչների իդեալները, վիկտորիանական մշակույթից ժառանգած ավանդույթները, նա ծաղրում է մեռած հնությունները, վրդովվում է հասարակության մեջ տիրապետող կեղծավորությունից, անգլիացի փարիսեցիների գործողություններից, միևնույն ժամանակ ինքը կյանքում դրական արժեքներ չի տեսնում, որոնց համար արժեր պայքարել:

Հեյլինն ապստամբում է, իր ապստամբությունը բերում է ծնողների հետ վեճի, տնօրեն Ռիփփլսմիրի և քոլեջի իր նախկին ուսուցչի՝ Չեփսթոնի հետ ընդհարման. «Քրիսն, անխոս, ապստամբող է, բայց, անխոս, հեղափոխական չէ: Քրիսի ու Չեփսթոնի բախումը կյանքի ու մահվան, երիտասարդ ճյուղերի ու չորացած տերևների բախում է» /Звавич, 1938: 183/, - կարծում է Ի. Զվավիչը: Քրիսը հասկանում է, որ նրանց նմանների հետ հնարավոր չէ առաջ գնալ, որ նրանց նմաններն

են մարդկությունը կործանման տանելու ավելի շուտ, քան սպառնացող պատերազմը /Aldington, 1937: 360/:

Ռիփլսմիրն ու Չեփսթոնը արքայազնի հասնող երգիծական կերպարներ են: Նրանց կերպարները լավագույնս տալիս են կապիտալիստական աշխարհի նկարագիրը: Ռիփլսմիրն ահռելի գրադարան ունի, գրքերի ու կտավների հավաքածու, որից լիովին անտեղյակ է, վարձում է Քրիսին՝ հավաքածուն կանոնակարգելու ու իր գծով ու մարդատյաց վերաբերմունքի գերին դարձնում վերջինիս: Պատերազմից հետո հարստություն դիզած ծերուկի համար զարմանալի է, որ աշխարհում սով ու աղքատություն կա, զայրացնող է ժամանակակից մարդու մատերիալիզմն ու պրակտիցիզմը:

Փող, փող, փող՝ այս է ետպատերազմյան հասարակության գլխավոր շարժիչ ուժը. «Դարը կամ համենայնդեպս մասնավոր սեփականության դարաշրջանը ավարտին է մոտենում, աշխարհը բռնված է խուճապով և հատկապես կապիտալիստական աշխարհը» /Aldington, 1937: 147/: Պատումը վարողն անիմաստ է համարում փողի համար մրցավազքը, որը խարխլեց կապիտալիստական աշխարհի սոցիալական ու տնտեսական հիմքերը: Օլդինգտոնի համար անընդունելի է մասնավոր սեփականատիրական հարաբերությունների հեղափոխական տապալումը, որ աշխատավորների շահագործում ու դասային պայքար է ծնում: Հեղափոխությունը նրա կարծիքով մշակույթի աղքատացման հետևանք է, իր համար անընդունելի է նաև կոմունիստների սոցիալական ծրագիրը (ասվածի վկայություն է Ռոբին Ֆլետչերի կերպարը «Բոլոր մարդիկ թշնամիներ են» վեպում, Հոուդինը՝ «Իրական դրախտ»-ում):

Հանձին Չեփսթոնի՝ գործ ունենք «Կորուսյալ սերնդի» ներկայացուցչի հետ, որը Սուրբ հոգու անվան քոլեջի «անտիկ գրականության մասնագետներից է»: Երիտասարդ սերնդին անհրաժեշտ որևէ բան չսովորեցնելը Չեփսթոնի գլխավոր առաքելությունն էր: Չեփսթոնի համար կյանքը հուսալիս էր, այն, ինչ հանրապետության կողմից ապահովագրված էր, այս ամենին գումարած՝ եսասիրությունն ու երկերեսանիությունն ու ուսյալի դասական կերպը: Ա. Պլատոնովը քննադատում է Չեփսթոնի կերպարը, որն իրապես չի պատկերացնում անտիկ աշխարհը, իր համար այն հիասքանչ ավերակ է, մինչդեռ անտիկ արվեստը մարդկության զարգացման կարևորագույն գեներից է, որ գործում է նաև ներկա ժամանակի մեջ: Ինչպես նաև կարծում է, որ անտիկ գրականությունից Չեփսթոնի փոխանցած գիտելիքը մարդատյացություն է սերմանում Քրիստի մեջ, որքան էլ տարօրինակ է /Платонов, 1938: 194/:

Չեփսթոնի մեջ Օլդինգտոնն իր սերնդակցին է տեսնում: Կործանված, պատերազմում սպառված մարդկային տեսակ, որ մեզ ծանոթ է ոչ միայն Օլդինգտոնի, այլև Հեմինգուեյի, Ռեմարկի, Սելինի վեպերից: Չեփսթոնն ավելի շատ Սելինի Բարդամյուին է հիշեցնում, դժվար է

մտածել, որ նա Ուինթերբորնի սերնդակիցն է, որն անցել է պատերազմի բովով ու քսան տարի հետո այսպիսին է՝ մանրախնդիր, գծուծ, տարօրինակ, չճանաչված անհատականությամբ: Արվեստն իր համար վաղուց շաբլոնի է վերածվել, անվերջ շահարկում է պատերազմի վետերան լինելու հանգամանքն ու իր արժանիքները. «Դիսցիպլինա, ահա, թե ինչ է հարկավոր մարդկությանը» /Aldington, 1937: 347/, - ասում է Չեփսթոնը՝ երդվյալ ֆաշիստը: Եթե քսան տարի առաջ չեփսթոնները պայքարում էին բուրժուական Անգլիայի դեմ, ապստամբում, ապա այժմ նրանք գոյություն ունեցող կարգականոնի մաս են, ինչպես Քրենգը «Բոլոր մարդիկ թշնամիներ են» վեպում:

Նոր սերնդի՝ Քրիսի միջոցով Օլդինգտոնն առաջին անգամ հեզնում է պատերազմի «հերոսներին», որոնց հերոսությունն ընդամենը ռազմաճակատում լինելով էր բնութագրվում, հեզնում է նրանց ինքնահավանությունը, ետպատերազմյան կեղծ ու չափազանցված զգացումները: Քամահրում, դիմակազերծում է չեփսթոններին, դուրս նետում կյանքից, մատնանշում կործանված վետերանի այս տեսակը, սկեպտիկի, որ վաղուց մեռած է՝ անպետք հասարակությանը, ինչպես նաև Ջերարդ Հարթմանի նման առևտրականներին, որոնք պատերազմից հետո հարստացել են, անուն ու դիրք ստեղծել, բայց հասարակությունը վարակել սիֆիլիսով ուղիղ և անուղղակի իմաստով (Հարթմանը սիֆիլիսով է վարակում Ջուլիին՝ Քրիսի քրոջը):

Մի շարք գրականագետներ (Ա.Պլատոնովը) նույնացնում, ոմանք էլ (Ե.Գալպերինան) տարբերակում են Քրիսին ու Չեփսթոնին: Շատ գրականագետների էլ Չեփսթոնի ու Հեյլինի՝ մարդկության պատմության վերափոխման ծրագրի մեջ լրջություն չեն տեսնում՝ համարելով, որ նրանք նույնիսկ իրավունք չունեն այդ մասին խոսելու, որովհետև իրական, գործուն մասնակցություն չեն ցուցաբերում իրագործմանը:

Ըստ էության, Օլդինգտոնի՝ նոր հերոսի հանդիպադրումը «կորուսյալ սերնդին» մի քանի նպատակ ուներ: Դիմակազերծել «կորուսյալ սերնդի» այն «հերոսներին», որոնք պատերազմը իրենց շահերին ծառայեցնելով՝ ետպատերազմյան իրականության մակաբոյժի են վերածվել ու հասարակության կործանման գլխավոր մասնիկներից են: Միաժամանակ, նոր սերնդի ներկայացուցչի՝ Քրիսի մեղադրանքների արդյունքում՝ ուղղված նաև Ուինթերբորնի ու Քլարենդոնի տեսակին, որոնք չեն հասել ետպատերազմյան իրականություն կամ հեռացել են իրականությունից՝ գուցե վերածվելու չեփսթոնների ու ռիփփլսմիրների: Հեյլինի անբավականությունը հասարակությունից, վիկտորիանական մշակույթի ժառանգած ավանդույթների մերժումը նրան փակուղու առաջ է կանգնեցնում: Մեղադրելով նախորդ սերնդին՝ անցյալի գրկից չափկվելու, չգործելու, ապառնացող պատերազմը չկանխելու համար, ինքն ի վերջո գիտակցում է, որ այդ սերնդի մասնիկ է ու որքան էլ փորձում է իր մտածողության առանձնահատկությամբ ու քննադատությամբ կանխել մոտավորապես

պատերազմը, չեփսթոններին մաքրել, հասնել հաղթանակի, պարտվում է: Նոր քաղաքակրթություն ու մշակույթ ստեղծելու տեսլականը մնում է անիրագործելի:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Звавич И. Ричард Олдингтон // *Интернациональная литература*, 1938, № 1.
2. Ионкис Г. Комментарии по роману «Сущий рай», Ричард Олдингтон. Собр. соч. В 4т-х, т. 4, Москва: Художественная литература, 1989.
3. Платонов А. Сущий рай // *Литературный критик*, 1938, № 5.
4. Урнов М. Ричард Олдингтон. Москва: Высшая школа, 1968.
5. Aldington R. *Very Heaven*. London: Heinemann LTD, 1937.
6. Aldington R. *Rejected guest*. N. Y.: Viking, 1939.
7. Barlow A. *The great war in british literature*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.
8. Forster E. *The development of English novel between 1918-1939*. Glasgow: Jackson, Son and Co, 1945.

М. СИРУНЯН – Столкновение (конфликт) «потерянного» и «нового» поколения, проблема нового героя в романах Олдингтона «Отверженный гость» и «Сущий рай». – После Первой мировой войны потомки «потерянного» поколения оказываются перед той же опасностью потерянности. Потомки погибших на войне или вернувшихся, но живущих без определенной цели, сталкиваются с опасностью приближающейся войны, появляются те же чувства безысходности и тревоги перед будущим. Олдингтон сталкивает «потерянное» поколение и их потомков с целью показать различия и сходства предыдущего и последующего поколения, возможные изменения и развития их психо – интеллектуального мира, с целью выявить преходящий или господствующий характер штампа «потерянности». Олдингтон в лице Нориса и Хэйлина, представляет новый тип героя, у которых новое мышление и новая культура – не повторять ошибки прошлого и предотвратить угрожающую войну, отвергая викторианские традиции и существующий устой, построить новую модель жизни.

Ключевые слова: война, потерянное поколение, тревога Второй Мировой войны, проблема непонимания личности, послевоенный мир, новое поколение, модель преобразования жизни

M. SIRUNYAN – *The Clash of “Lost Generation” and the “New Generation”: the Problem of New Hero in the Novels “Rejected Guest” and “Very Heaven” by Aldington.* – The offsprings of the “Lost generation”, which appeared after the First World War, face the danger of the same loss. The offsprings of the heroes who let their lives in war or who returned, but without any motivation or finding no continuation of life, collide the danger of approaching war, the same alarm for future sense of despiration are born. Aldington refers to the lost generation and its offsprings, having a tendency to point on the common things and differences, the possible changes of the psychological world in the result of ideological clashes, the stamp of “loss, being prevalent or transient”. Aldington nominates a new image of hero in the person of Noris and Heilin, which forms a new way of thinking and cultural vision, that is not repeating the experience of past and prevent the threatening war, deny the Victorian traditions and the ruling society and build a new model of life.

Key words: war, “lost generation”, World War Two alarm, problem of person’s misunderstanding, post-war world, new generation, life resolution formula